

Nagrody naukowe Wydziału Nauk Rolniczych i Leśnych PAN w 1997 roku

Uchwałą Zebrania Plenarnego Wydziału Nauk Rolniczych i Leśnych PAN z dnia 18 grudnia 1997 r. zostały przyznane w roku 1997 następujące nagrody naukowe i wyróżnienia.

Nagrodę im. Michała Oczapowskiego za „Atlas oksydoredukcyjnych właściwości gleb ornych Polski” (opubl. Ceramex, Lublin 1996), z rekomendacji Komitetu Gleboznawstwa i Chemii Rolnej PAN otrzymał zespół w składzie: prof. dr hab. **Zofia Stępniewska**, prof. dr hab. **Witold Stępniewski**, prof. dr hab. **Jan Gliński** z Instytutu Agrofizyki im. Bohdana Dobrzańskiego PAN w Lublinie oraz doc. dr hab. Janusz Ostrowski z Instytutu Melioracji i Użytków Zielonych w Falentach. Atlas wydany jest w wersji polsko-angielskiej. Zawiera 33 kolorowe mapy, przedstawiające odporność (buforowość) oksydoredukcyjną gleb, związaną z aktywnością biologiczną i ekonomiczną, odzwierciedlającą stabilność glebowych składników pokarmowych i zanieczyszczeń chemicznych.

Nagrodami za prace badawcze zostali wyróżnieni:

- Z zakresu endokrynologii zwierząt (z rekomendacji Komitetu Biologii Rozrodu Zwierząt Użytkowych PAN) prof. dr hab. **Jolanta Polkowska** z Instytutu Fizjologii i Żywienia Zwierząt PAN w Jabłonie — za badania nad rozwojem i fizjologią osi endokrynnych związanych z rozrodem i wzrostem u owcy i bawołu. Nagrodzone prace dotyczą mechanizmów funkcjonowania podwzgórza, struktury niezwykle istotnej dla procesów wzrostu i dojrzewania oraz rozrodu zwierząt. W pracach dotyczących owiec wykazano, iż chroniczny stres i długotrwałe niedożywienie białkowe w istotny sposób modyfikują funkcje osi gonadotropowej oraz somatotropowej.
- Z zakresu ochrony roślin (z rekomendacji Komitetu Ochrony Roślin PAN) prof. dr hab. **Jan Boczek** z Katedry Entomologii Stosowanej Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie — za badania nad taksonomią i szkodliwością szpecieli (*Eriophyoidea*). Prace nagrodzone dotyczą taksonomii, biologii i szkodliwości roślinożernych roztoczy z nadrodziny szpecieli, zestawienia stanu świa-

towej fauny, kluczy do oznaczania rodzajów światowych oraz rodzajów i gatunków z Polski, w nawiązaniu do szkód, jakie powodują w ogrodnictwie i sadownictwie.

- Z zakresu fitopatologii leśnej (z rekomendacji Komitetu Nauk Leśnych PAN) doc. dr hab. **Zbigniew Sierota** z Instytutu Badawczego Leśnictwa w Warszawie, za prace pt.: „Rola grzyba *Phlebiopsis gigantea* (Fr.; Fr.) Julich w ograniczaniu huby korzeni w drzewostanach sosny zwyczajnej (*Pinus sylvestris* L.) na gruntach porolnych”. W pracy omówiono: czynniki wpływające na predyspozycyjność drzewostanów sosnowych na gruntach porolnych, warunki sprzyjające infekcji oraz rozwój choroby w drzewnicwie. Huba korzeni w drzewostanach na gruntach porolnych jest jednym z najważniejszych problemów fitopatologicznych i gospodarczych w naszych lasach.

Dyplomami uznania wyróżniono:

- Z zakresu genetyki zwierząt (z rekomendacji Komitetu Nauk Zootechnicznych PAN) Zespół z Instytutu Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN w Jastrzębcu, w składzie: doc. dr hab. **Bożenna Olszańska**, dr **Urszula Stępińska** i dr **Arleta Malewska** za badania nad molekularnymi mechanizmami oogenezy u ptaków. W pracach wykazano, iż Zespół ten po raz pierwszy zidentyfikował występowanie rybonukleazy A w różnych fazach rozwoju oocytów oraz oznaczył aktywność tego enzymu w różnych częściach owulowanego oocyta. Wyniki prac przyczyniają się do zrozumienia procesów metabolicznych zachodzących w oogenezie ptaków, a zwłaszcza procesów syntezy i degradacji RNA.
- Z zakresu genetyki roślin (z rekomendacji Komitetu Fizjologii, Genetyki i Hodowli Roślin PAN) dr hab. **Maria Surma** z Instytutu Genetyki Roślin PAN w Poznaniu za prace pt.: „Biometryczno-genetyczna analiza cech ilościowych mieszańców i linii podwojonych haploidów jęczmienia jarego”. Praca dotyczy analizy struktury interakcji parametrów genetyczno-hodowlanych ze środowiskiem oraz uzyskiwania linii podwojonych haploidów poprzez haploidyzację mieszańców oraz kulturę *in vitro* niedojrzałych zarodków. Opracowanie metody wykrywania sprzężeń genów kontrolujących cechy mierzalne stanowi wkład w rozwój genetyki ilościowej. Wyniki pracy mogą mieć duże znaczenie dla strategii hodowli tej rośliny.

*Przewodniczący Komisji
Nagród Naukowych Wydziału NRiL*

Czł. koresp. PAN Adolf Horubala